

Bryssel 6. maaliskuuta 2019

**YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN EROON EUROOPAN UNIONISTA LIITTYVIÄ KYSYMYKSIÄ JA
VASTAUKSIA:
AJONEUVOJEN, JÄRJESTELMIEN, KOMPONENTTIEN JA ERILLISTEN TEKNISTEN YKSIKÖIDEN
TYYPPIHYVÄKSYNTÄ**

Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto hyväksyivät 8. tammikuuta 2019 asetuksen (EU) 2019/26¹, jolla täydennetään unionin tyyppihyväksyntälainsäädäntöä siltä osin kuin on kyse Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta unionista.²

Tässä kysymyksiä ja vastauksia sisältävässä asiakirjassa annetaan asetuksen pohjalta tarkempia ohjeita tilanteessa, jossa Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee 30. maaliskuuta 2019 klo 00.00, jäljempänä 'eroamispäivä', kolmas maa ilman ratifioitua erosopimusta ja samalla

- ilman erosopimuksen mukaista siirtymäaika³

sekä

- ilman erosopimukseen sisältyviä määräyksiä, jotka koskevat ”markkinoille saatettuja tavaroita”.

Kysymysten ja vastausten luetteloa voidaan tarvittaessa päivittää ja täydentää. Sitä olisi luettava yhdessä asetuksen (EU) 2019/26 sekä asiakirjojen ”Tiedonanto – Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista ja moottoriajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevat EU:n säännöt”⁴ ja ”Tiedonanto – Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista ja tiettyjen ajoneuvojen ja moottorien tyyppihyväksyntää koskevat EU:n säännöt”⁵ kanssa. Euroopan komissio julkaisi mainitut tiedonannot 29. tammikuuta 2018 ja 28. maaliskuuta 2018.

¹ EUVL L 8, 10.1.2019, s. 1.

² Asetus (EU) 2019/26 on annettu moottoriajoneuvojen hyväksymisestä annetun direktiivin 2007/46/EY, maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun asetuksen (EU) N:o 167/2013, kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun asetuksen (EU) N:o 168/2013, liikkuviin työkoneisiin tarkoitettujen polttomoottoreiden kaasun- ja hiukkaspäästöjen raja-arvoihin ja tyyppihyväksyntään liittyvistä vaatimuksista annetun asetuksen (EU) 2016/1628 ja markkinavalvonnasta annetun asetuksen (EY) N:o 765/2008 puitteissa.

³ Ks. sopimuksen Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (EUVL C 66I, 19.2.2019, s.1) neljäs osa.

⁴ https://ec.europa.eu/growth/content/brexit-%E2%80%93-guidance-stakeholders-impact-type-approval-motor-vehicles_fi.

⁵ https://ec.europa.eu/growth/content/brexit-guidance-stakeholders-impact-type-approval-certain-vehicles-and-engines_fi.

A. UNIONIN (EU27) MARKKINOILLE ENNEN EROAMISPÄIVÄÄ SAATETTUJEN TAVAROIDEN KÄSITE

Jos Yhdistynyt kuningaskunta eroaa EU:sta ilman ratifioitua erosopimusta, unionin tyyppi hyväksyntälainsäädännön soveltaminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa lakkaa eroamispäivänä. Tämä tarkoittaa sitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppi hyväksyntäviranomaisen ei kyseisestä päivästä alkaen enää ole unionin tyyppi hyväksyntälainsäädännön mukainen tyyppi hyväksyntäviranomaisen. Tämän vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppi hyväksynnän perusteella valmistettujen tuotteiden unionin (EU27) markkinoille saattaminen ei ole enää mahdollista eroamispäivästä alkaen.

Määriteltäessä, missä määrin Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisella voi olla seurauksia Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppi hyväksynnän perusteella valmistetun tietyn ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön osalta, keskeistä on näin ollen se, onko tuote saatettu unionin (EU27) markkinoille ennen eroamispäivää. ”Markkinoille saattamisen” käsitettä sovelletaan johdonmukaisesti unionin tuotelainsäädännössä tiettyyn tuotteeseen sovellettavien oikeudellisten vaatimusten määrittämiseksi: tuotteen on oltava sovellettavan unionin lainsäädännön mukainen silloin, kun se saatetaan markkinoille⁶.

Tähän liittyen asetuksessa (EU) 2019/26 muistutetaan, että ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden on oltava niiden markkinoille saattamisen aikaan sovellettavien vaatimusten mukaisia. Näin ollen ”unionin (EU27) markkinoille saattamisen” käsitteen on vastattava myös näissä puitteissa käytettyä käsitettä. Markkinoille saattamisella tarkoitetaan tuotteen ensimmäistä toimittamista unionin (EU27) markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta⁷. Markkinoille saattaminen edellyttää, että tietyistä tuotteista on tehty kahden tai useamman oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä tarjous tai sopimus, joka koskee omistusoikeuden tai minkä tahansa muun tavaraan kohdistuvan hallinto-oikeuden tai varallisuus-oikeuden siirtämistä valmistusvaiheen jälkeen. Markkinoille saattamisen käsite viittaa kuhunkin yksittäiseen tuotteeseen, ei siis tuotetyyppeihin. Markkinoille saattaminen ei myöskään edellytä tuotteen fyysistä toimitusta, mutta se edellyttää valmistusvaiheen saamista päätökseen⁸.

Periaatteita sovelletaan autoalalla EU:n tasolla yhdenmukaisesti, koska alan yhdenmukaistetussa lainsäädännössä ei ole säädetty poikkeavista säännöksistä.

Valmiilla tai keskeneräisillä ajoneuvoilla on oltava voimassa oleva vaatimustenmukaisuustodistus, joka perustuu ajoneuvojen EU27:n markkinoille saattamisen aikaan voimassa olevaan tyyppi hyväksyntään. Tämä tarkoittaa sitä, että ennen eroamispäivää EU27:n markkinoille saatettuja valmiita tai keskeneräisiä ajoneuvoja, joilla on Yhdistyneen kuningaskunnan voimassa olevaan tyyppi hyväksyntään perustuva vaatimustenmukaisuustodistus, voidaan edelleen asettaa saataville EU27:n markkinoille. Eroamispäivästä lähtien rekisteröinti ja käyttöönotto ovat mahdollisia asetuksessa (EU) 2019/26 säädettyjen ehtojen mukaisesti (ks. jäljempänä B kohta), sanotun kuitenkin rajoittamatta sarjan viimeisten ajoneuvojen

⁶ Ks. komission tiedonanto 2016/C 272/01, Sininen opas – EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpano-opas 2016 (EUVL C 272, 26.7.2016, s. 1).

⁷ Ks. tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 2 alakohta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30). Tähän asetukseen sisältyviä markkinavalvontasäännöksiä sovelletaan moottoriajoneuvojen hyväksymisestä annetun direktiivin 2007/46/EY mukaisesti. Ks. myös asetukset (EU) N:o 167/2013, (EU) N:o 168/2013 ja (EU) 2016/1628.

⁸ Lisätietoja markkinoille saattamisen käsitteestä annetaan edellä mainitun asiakirjan ”Sininen opas – EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpano-opas 2016” 2 luvussa.

markkinoille saattamista, rekisteröintiä ja käyttöönottoa koskevien säännösten soveltamista.⁹ Eroamispäivästä lähtien ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä voidaan saattaa EU27:n markkinoille ainoastaan, jos niillä on unionin (EU27) tyyppihyväksyntään perustuva vaatimustenmukaisuustodistus.

1. Ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka ovat fyysisesti jakeluketjussa tai jo käytössä EU27:n markkinoilla eroamispäivänä.

Esimerkki A: Renkaat, joilla on jo maahantuoja EU27:ssä, tai moottoriajoneuvo, jolla on jo jälleenmyyjä EU27:ssä.

Nämä tuotteet katsotaan saatetuiksi unionin (EU27) markkinoille ennen eroamispäivää, ja näin ollen niitä voidaan myös jatkossa pitää saatavilla EU27:n markkinoilla (jos ajoneuvoilla on voimassa oleva vaatimustenmukaisuustodistus) tai käyttää, eikä niille tarvitse hankkia (uutta) EU-tyyppihyväksyntää, eikä itse tuotteita tai niiden tuotemerkinä tarvitse muuttaa. Tämä ei vaikuta velvollisuuteen nimittää uusi, EU27:n alueelle sijoittautunut valmistajan edustaja, jos nykyinen edustaja on sijoittautunut Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja aikoo saattaa EU27:n markkinoille tuotteita eroamispäivästä alkaen.

Esimerkki B: Unionissa (EU27) ennen eroamispäivää Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän mukaisesti valmistettu, monivaiheisessa tuotannossa oleva keskeneräinen kuorma-auto, jolla on voimassa oleva vaatimustenmukaisuustodistus ja jolle on tarkoitus suorittaa lisäasennuksia tai lopullinen kokoonpano unionissa (EU27) ennen eroamispäivää.

Tämä esimerkki koskee monivaiheisia ajoneuvoja, joiden ensimmäinen vaihe koostuu alusta-ohjaamorakenteesta (keskeneräinen ajoneuvo). Jos kyseessä on kuorma-auto, alusta-ohjaamorakenne voidaan tyyppihyväksyä ajoneuvonvalmistajalle ensimmäiseksi vaiheeksi, jolloin korinrakentajalle (kolmas osapuoli) myönnetään seuraavan ja viimeisen vaiheen hyväksyntä. Kuorma-auton voi valmistaa myös sama valmistaja monivaiheisessa tuotannossa. Jos keskeneräinen ajoneuvo voidaan katsoa saatetuksi EU27:n markkinoille kahden yksikön välisen liiketoimen perusteella EU27:n markkinoilla tapahtuvaa jakelua tai käyttöä varten ennen Yhdistyneen kuningaskunnan eroa, sovelletaan samaa menettelyä kuin esimerkin A tuotteisiin.

2. Ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka on valmistettu joko kolmannessa maassa tai unionissa (EU27) Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän perusteella ja jotka on toimitettu EU27:ssä sijaitsevalle maahantuojan/valmistajan edustajalle tai myyty EU27:ssä sijaitsevalle jälleenmyyjälle tai asiakkaalle ennen eroamispäivää valmistusvaiheen jälkeen mutta jotka toimitetaan fyysisesti asiakkaalle EU27:ssä vasta Yhdistyneen kuningaskunnan eron jälkeen.

Esimerkki: Liikkuvan työkoneen moottori, joka on valmistettu Yhdysvalloissa Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän perusteella, myydään EU27:ssä sijaitsevalle maahantuojalle tai liikkuvien työkoneiden alkuperäiselle laitevalmistajalle 28. maaliskuuta 2019 (markkinoille saattamisen päivämäärä eli kaupantekopäivä), mutta se saapuu unionin tulliin vasta 5. kesäkuuta 2019.

Tilanne on sama kuin tuotteilla, joita käsitellään 1 kohdassa. Unionin (EU27) markkinoille saattamisen päivämäärä on se päivä, jona valmistaja ja EU27:n maahantuoja tai alkuperäinen

⁹ Direktiivin 2007/46/EY 27 artiklan 3 kohta, asetuksen (EU) N:o 167/2013 39 artiklan 3 kohta ja asetuksen (EU) N:o 168/2013 44 artiklan 3 kohta. Ks. myös asetuksen (EU) 2019/26 johdanto-osan 15 ja 19 kappale.

laitevalmistaja tekevät tuotteesta kaupat, jos valmistusvaihe on saatu päätökseen kyseiseen päivään mennessä. Markkinoille saattaminen ei edellytä tuotteen toimittamista asiakkaalle.

- 3. Ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka on valmistettu Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän perusteella ja jotka on joko tuotu Yhdistyneeseen kuningaskuntaan kolmannesta maasta tai valmistettu Yhdistyneessä kuningaskunnassa ennen eroamispäivää ja jotka myydään EU27:ssä sijaitsevalle asiakkaalle eroamispäivästä alkaen.**

Esimerkki: Keskenäinen ajoneuvo, joka on valmistettu Japanissa Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän perusteella ja jolla on vaatimustenmukaisuustodistus, myydään 25. helmikuuta 2019 Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevalle korinrakentajalle, joka toimittaa sen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan 10. maaliskuuta 2019. Sen jälkeen Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva korinrakentaja myy ajoneuvon EU27:ssä sijaitsevalle jälleenmyyjälle 20. huhtikuuta 2019, ja valmis ajoneuvo saapuu unionin tulliin 30. huhtikuuta 2019.

Tässä esimerkissä keskenäinen ajoneuvo saatetaan unionin (EU27) markkinoille eroamispäivän jälkeen, sillä se asetetaan ensimmäistä kertaa EU27:n asiakkaiden saataville joko eroamispäivänä tai sen jälkeen. Keskenäinen ajoneuvo katsotaan kolmannesta maasta tuoduksi tuotteeksi, ja sen on kaikilta osin vastattava unionin lainsäädäntöä, jota sovelletaan markkinoille saattamisen hetkellä.

Eroamispäivästä alkaen EU27:n markkinoille saatettujen tuotteiden mukana on oltava vaatimustenmukaisuustodistus, jossa viitataan EU27:n tyyppihyväksyntäviranomaisen antamaan tyyppihyväksyntään.

- 4. Ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka on valmistettu kolmannessa maassa Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän perusteella eroamispäivän jälkeen.**

Esimerkki: Kiinassa 5. huhtikuuta 2019 Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän perusteella valmistettu auto myydään EU27:ssä sijaitsevalle jälleenmyyjälle 15. huhtikuuta 2019, ja se saapuu unionin tulliin 1. kesäkuuta 2019.

Tässä esimerkissä autoa ei voida saattaa unionin (EU27) markkinoille Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksyntään viittaavan vaatimustenmukaisuustodistuksen perusteella. Tilanne on sama kuin 3 kohdassa.

- 5. Miten voidaan todistaa, että tavara on saatettu markkinoille ennen eroamispäivää?**

Tavaran saattaminen markkinoille voidaan todistaa minkä tahansa sellaisen asiakirjan perusteella, jota yleensä käytetään liiketoimissa (esim. valmistettuja tavaroita koskeva myyntisopimus, lasku, tavaran kuljetusta jakelua varten koskevat asiakirjat tai muut vastaavat kaupalliset asiakirjat).

Käytännössä todisteet on esitettävä unionin alueelle (EU27) tapahtuvaa tuontia koskevissa tarkastuksissa, markkinavalvontaviranomaisten tarkastuksissa tai sellaisten tuotteiden rekisteröinnin yhteydessä, joilta sitä edellytetään. Toimitettujen asiakirjatodisteiden perusteella on voitava varmistaa, että asiakirjat vastaavat tullille esitettyjä, markkinavalvontaviranomaisten tarkastamia tai rekisteröintiä edellyttäviä yksittäisiä tavaroita ja määriä, esimerkiksi tavaroiden erityisten tunnistusmerkkien avulla.

- B. UNIONIN TYYPIHYVÄKSYNTÖJEN MYÖNTÄMINEN ASETUKSEN (EU) 2019/26 MUKAISESTI**

Asetuksen (EU) 2019/26 4 artiklassa säädetään, että valmistaja, jolla on voimassa oleva Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksyntä, voi jättää saman tyyppin EU-tyyppihyväksyntää koskevan hakemuksen unionin (EU27) tyyppihyväksyntäviranomaiselle siihen asti, kun unionin tyyppihyväksyntälainsäädäntöä ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

1. Ennen eroamispäivää myönnetty ja voimaan tullut uusi EU-tyyppihyväksyntä

Tässä tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan vanhan tyyppihyväksynnän voimassaolo lakkaa sinä päivänä, kun uusi EU-tyyppihyväksyntä tulee voimaan.

Asetuksen (EU) 2019/26 5 artiklan 6 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään, että ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka on valmistettu ennen eroamispäivää Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän perusteella, joka ei ole enää voimassa EU-tyyppihyväksynnän myöntämisen vuoksi, voidaan saattaa markkinoille, rekisteröidä ja ottaa käyttöön unionissa, kunnes unionin tyyppihyväksyntälainsäädäntöä ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Jos Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän voimassaolo lakkaa ennen kyseistä päivämäärää muista syistä, ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt voidaan saattaa markkinoille, rekisteröidä ja ottaa käyttöön unionissa vain siihen päivään asti, jona unionin tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy. Ajoneuvojen valmistajien on merkittävä uusi unionin tyyppihyväksynnän numero vaatimustenmukaisuustodistuksen liitteeseen.

Asetuksen (EU) 2019/26 johdanto-osan 17 kappaleessa selvennetään, että ”*koska markkinoille saattamisen, rekisteröinnin ja käyttöönoton ajankohdat voivat poiketa toisistaan, sitä ajankohtaa, jona ensimmäinen näistä toimenpiteistä on toteutettu, olisi käytettävä tässä asetuksessa vahvistettujen määräaikojen määrittämiseen*”. Näin ollen ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö, joka on saatettu markkinoille ennen eroamispäivää 5 artiklan 6 kohdan kolmannessa alakohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti, voidaan rekisteröidä ja ottaa käyttöön myös eroamispäivänä tai sen jälkeen.

2. Eroamispäivänä tai sen jälkeen myönnetty uusi EU-tyyppihyväksyntä

Odotettavissa on, että kaikista hyvistä aikomuksista huolimatta unionin tyyppihyväksyntäviranomainen ei ehkä pysty käsittelemään eri valmistajien kaikkia hakemuksia ajoissa eli ennen eroamispäivää. Sen vuoksi on mahdollista, että uusi EU-tyyppihyväksyntä, jolla korvataan aiempi Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksyntä, annetaan vasta eroamispäivänä tai sen jälkeen.

Tällaisessa tapauksessa:

- Ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka on valmistettu Yhdistyneen kuningaskunnan tyyppihyväksynnän perusteella ja joille on haettu EU-tyyppihyväksyntä samalle tyyppille asetuksen (EU) 2019/26 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja jotka on saatettu EU27:n markkinoille ennen eroamispäivää, voidaan rekisteröidä ja ottaa käyttöön myös eroamispäivänä tai sen jälkeen siihen saakka, kunnes uusi EU-tyyppihyväksyntä myönnetään. Ajoneuvojen valmistajien on esitettävä sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, johon rekisteröintiä ja käyttöönottoa haetaan, todiste siitä, että valmistajat ovat jättäneet unionin tyyppihyväksyntäviranomaiselle hakemuksen unionin tyyppihyväksynnästä samalle tyyppille asetuksen (EU) 2019/26 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
- Eroamispäivästä lähtien EU27:n markkinoille saatettaviksi tarkoitettuja ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä saa tuottaa ainoastaan EU27:n tyyppihyväksyntäviranomaisen myöntämän tyyppihyväksynnän perusteella.

C. DIREKTIIVIN 97/68/EY MUKAISESTI MYÖNNETTYJEN TYYPIHYVÄKSYNTÖJEN VOIMASSAOLOA KOSKEVA SELVENNYS

Asetuksen (EU) 2019/26 johdanto-osan 20 kappale ja 7 artikla perustuvat oletukseen, että direktiivissä 97/68/EY tai asetuksessa (EU) 2016/1628 säädettyjen poikkeusten ja siirtymäsäännösten piiriin kuuluvien tyyppihyväksyntöjen voimassaolo on päättynyt.

Direktiivissä 97/68/EY ei ole asetuksen (EU) 2016/1628 30 artiklaa vastaavaa artiklaa, jossa täsmennetään, milloin tyyppihyväksyntöjen voimassaolo lakkaa.

Direktiivin 97/68/EY 10 artiklan 2 kohta sisältää kuitenkin sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevan säännöksen, joka perustuu periaatteeseen, jonka mukaan tietyn päästövaiheen moottoriluokalle myönnetyn tyyppihyväksynnän voimassaolo lakkaa markkinoille saattamisen osalta sinä päivänä, josta alkaen mainitun direktiivin 9 artiklan 4 kohdan mukaisen seuraavan päästövaiheen soveltaminen on pakollista.

Tämän vuoksi direktiivin 97/68/EY nojalla myönnettyjen tyyppihyväksyntöjen voimassaolo katsotaan päättyneeksi markkinoille saattamista koskevien uusien päästövaatimusten pakollisen soveltamisen myötä. Se vastaa asetuksen (EU) 2019/26 7 artiklan säännöksiä.

* * *